

SOC/095
"Illegale immigratie"

Brussel, 25 april 2002

ADVIES
van het
Economisch en Sociaal Comité
over de
**"Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement betreffende een
gemeenschappelijk beleid inzake illegale immigratie"**
(COM(2001) 672 def.)

De Raad heeft op 21 januari 2002 besloten het Economisch en Sociaal Comité overeenkomstig art. 262 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap te raadplegen over de

" Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement betreffende een gemeenschappelijk beleid inzake illegale immigratie "
(COM(2001) 672 def.).

De afdeling "Werkgelegenheid, sociale zaken, burgerschap", die met de voorbereiding van de desbetreffende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 10 april 2002 goedgekeurd. Rapporteur was de heer PARIZA CASTAÑOS.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft op 25 april 2002 tijdens zijn 390e zitting het volgende advies uitgebracht, dat met 97 stemmen vóór en 1 stem tegen, bij 2 onthoudingen, is goedgekeurd:

*

* *

1. **Samenvatting van de Mededeling**

1.1 In de Mededeling wordt de preventie en bestrijding van illegale immigratie vanuit verschillende invalshoeken belicht en worden maatregelen voorgesteld inzake visumbeleid, uitwisseling van informatie, grensbewaking, politiesamenwerking, strafwetgeving en terugkeerbeleid.

1.2 Zij bevat een hoofdstuk *Richtsnoeren, streefdoelen en vereisten*, waarin de voornaamste randvoorwaarden van het op dit terrein te voeren beleid worden geschetst, alsook een hoofdstuk getiteld *Actieplan*, waarin de te nemen maatregelen worden beschreven.

1.3 In het eerstgenoemde hoofdstuk wordt er meteen al op gewezen dat illegale immigratie een complex vraagstuk is waar vele kanten aan zitten. Willen de te nemen maatregelen in de praktijk effect sorteren, dan moeten de oorzaken, uitingsvormen, patronen en kanalen van illegale immigratie grondig worden bestudeerd.

1.3.1 De strijd tegen illegale immigratie mag er niet toe leiden dat de EU moeilijker toegankelijk wordt voor personen die internationale bescherming nodig hebben. Om dit evenwicht in stand te houden, dienen de lidstaten na te gaan hoe zij snel bescherming kunnen bieden, zodat vluchtelingen niet hun heil in illegale immigratie hoeven te zoeken. Zo zou meer gebruik kunnen worden gemaakt van de mogelijkheid om verzoeken tot bescherming te behandelen in het land van herkomst en om de aankomst van vluchtelingen in de lidstaten te vergemakkelijken door middel van hervestigingsprogramma's.

1.3.2 De bestrijding van illegale immigratie vergt preventief optreden, waarbij het ook gaat om onderzoek naar de oorzaken ervan, stimulering van nieuwe samenwerkingsverbanden met de herkomstlanden, informatiecampagnes, enz. Wat de herkomstlanden betreft, moet werk worden gemaakt van maatregelen om vrede, politieke stabiliteit, mensenrechten en duurzame economische ontwikkeling te bevorderen.

1.3.3 Criminele activiteiten in verband met illegale immigratiestromen, zowel wat mensenhandel als mensensmokkel betreft, moeten stevig aangepakt en bestraft worden. Hiertoe dient het strafrecht van de lidstaten te worden geharmoniseerd. Er moeten vorderingen worden gemaakt met de uitwerking van gemeenschappelijke normen inzake illegaal werk, aansprakelijkheid van vervoerders en regels betreffende illegale instroom en illegaal verblijf.

1.4 In het hoofdstuk *Actieplan* wordt een beschrijving gegeven van de te nemen maatregelen op het gebied van visumbeleid, uitwisseling en analyse van informatie, grensmaatregelen, coördinatie op operationeel niveau en politiesamenwerking, bestraffing van illegale activiteiten en terugkeerbeleid.

1.4.1 Het belang van het visumbeleid in relatie tot illegale immigratie ligt in het feit dat illegale immigratie voor een deel plaatsvindt wanneer personen officiële grensposten passeren met onjuiste of vervalste documenten. Het huidige Schengenvisum is een hoogwaardig document dat moeilijk te vervalsen is, maar er is nog ruimte voor verbetering waar het gaat om het identificeren van de visumhouder en de samenwerking tussen consulaten van de lidstaten. Er moet nagedacht worden over de mogelijkheid gezamenlijke visumkantoren op te zetten teneinde de technische dienstverlening en voorzieningen te verbeteren en tegelijkertijd de kosten te drukken. Ook dient er een Europees informatiesysteem inzake visa te worden ontwikkeld, waarmee personen niet alleen aan de hand van het document zelf geïdentificeerd kunnen worden, maar ook nog eens aan de hand van gegevens uit de desbetreffende databank.

1.4.2 Om het verschijnsel illegale immigratie te doorgronden en er adequaat tegen te kunnen optreden, is uitwisseling en analyse van informatie van groot belang. Er moet meer inzicht worden gekregen in de oorzaken, de manieren waarop illegalen binnenkomen, enz. Hiervoor is noodzakelijk dat informatie-uitwisselingssystemen worden gemoderniseerd en dat concreet werk wordt gemaakt van het voorstel om een Europees observatorium voor migratie op te zetten. Ook is voorgesteld een alarmsysteem oftewel een "permanent kader voor communicatie" tot stand te brengen waarmee lidstaten informatie over illegale migratiestromen onmiddellijk kunnen doorgeven.

1.4.3 Een van de maatregelen die in de herkomst- en transitlanden moeten worden uitgevoerd, is het opzetten van een netwerk van verbindingsfunctionarissen voor immigratie en luchtverkeer. Deze functionarissen dienen in de herkomstlanden een coördinerende rol te vervullen. Daarnaast is in derde landen een breed pakket maatregelen nodig waarvoor financiële steun moet worden verleend. Het gaat hierbij bv. om steun voor infrastructurele voorzieningen voor asielzoekers,

voorlichtingscampagnes, opleiding van functionarissen, vergaderingen met deskundigen, verbetering van de apparatuur aan de grens, enz.. De voorlichtings- en bewustmakingscampagnes zijn o.m. bedoeld om mensen er beter van te doordringen welke gevaren er aan illegale immigratie verbonden zijn.

1.4.4 Om de controles aan de buitengrenzen van de EU te verbeteren zijn maatregelen nodig als het opzetten van een Europese grenswacht, ontwikkeling van een opleidingsprogramma voor grenspersoneel en oprichting van gezamenlijke teams. Voorgesteld wordt om in de toekomst een Europese grenswachtacademie op te richten.

1.4.5 De genoemde maatregelen kunnen uiteindelijk samenvloeien in de oprichting van één enkel agentschap voor technische ondersteuning, dat dan het Europese observatorium voor migratie, het alarmsysteem, de Europese grenswachtacademie en het beheer van systemen (SIS, Eurodac, Europees identificatiesysteem voor visa) in zich zou verenigen.

1.4.6 Europol moet een grotere rol gaan spelen bij de opsporing en ontmanteling van criminele netwerken. Daartoe dient het nieuwe operationele bevoegdheden te krijgen, vooral op het gebied van mensenhandel en -smokkel.

1.4.7 Alle lidstaten moeten hun vreemdelingenrecht en strafrecht aanpassen om mensenhandel en -smokkel doeltreffender te kunnen bestrijden. Mensensmokkel wordt omschreven als handelingen waarbij mensen geholpen worden om grenzen illegaal over te steken, terwijl mensenhandel impliceert dat personen worden uitgebuit. Maatregelen ter bestrijding van mensensmokkel zijn reeds uiteengezet in een recente richtlijn en over de bestrijding van mensenhandel is eerder een kaderbesluit genomen. Er zijn echter nieuwe wetgevingsvoorstellen nodig m.b.t. de positie van slachtoffers van mensenhandel. De Commissie zal een wetgevingsvoorstel indienen betreffende verblijfsvergunningen voor slachtoffers van mensenhandel die meewerken aan onderzoeken en strafprocedures tegen hun uitbuiters.

1.4.8 Illegale tewerkstelling van immigranten zonder geldige papieren stimuleert de instroom van illegale immigranten en moet met passende sancties worden bestreden, o.m. door de terugkeerkosten en andere uitgaven op de werkgevers te verhalen. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat dergelijke praktijken niet lonen.

1.4.9 Ook vervoerders hebben concrete verantwoordelijkheden. Zij zijn verplicht alle nodige maatregelen te nemen om er zeker van te zijn dat een vreemdeling in het bezit is van geldige reisdocumenten. De Raad heeft hierover reeds een richtlijn aangenomen, maar er is behoefte aan nieuwe regelingen en meer harmonisatie.

1.4.10 Bovengenoemde maatregelen worden gecompleteerd door het terugkeerbeleid. Terugkeer dient bij voorrang op vrijwillige basis te geschieden. Waar het gaat om aspecten inzake doorreis en terug- en overname moeten de lidstaten meer samenwerken en meer gemeenschappelijk

beleid ontwikkelen. De terug- en overnameovereenkomsten moeten verder worden uitgewerkt, waarbij wel altijd rekening dient te worden gehouden met de mensenrechtensituatie in het land van herkomst. De Commissie zal met een Groenboek over een communautair terugkeerbeleid komen.

2. Algemene opmerkingen

2.1 Allereerst wil het Comité een terminologische opmerking maken. De term "illegaal" dient met name gebruikt te worden in verband met activiteiten rond mensensmokkel, mensenhandel en uitbuiting, in die zin dat personen die dergelijke activiteiten ontplooiën en ervan profiteren, "illegaal" bezig zijn. Wanneer het echter gaat om de mensen die emigreren, verdient het begrip "illegaal" nadere toelichting. Hoewel het niet legaal is om een land zonder de vereiste documenten en toestemming binnen te komen, zijn mensen die dit doen geen criminelen. In de media worden illegale immigratie en criminaliteit vaak over één kam geschoren. Dit strookt niet met de werkelijkheid en kan bij de bevolking angstgevoelens en xenofob gedrag opwekken. Al is zijn verblijf niet legaal, de illegale immigrant is geen delinquent.

2.2 Het Comité staat volledig achter de strijd tegen illegale immigratie en met name tegen mensensmokkel en -handel. Door dergelijke criminele activiteiten is er over de rug van miljoenen lijdende mensen een nieuwe vorm van slavernij en een grootschalige illegale handel ontstaan. Dit probleem vormt een van de grootste plagen van onze tijd, waartegen alle mogelijke middelen van de rechtsstaat moeten worden ingezet.

2.3 Het Comité onderschrijft de opmerking van de Commissie dat het recht op internationale bescherming van personen die daarom vragen, moet worden gerespecteerd. De bestrijding van illegale immigratie mag derhalve geen afbreuk doen aan het recht op asiel. Het Comité vindt evenwel dat dit aspect niet duidelijk genoeg uit de verf komt in de Mededeling, vooral waar het gaat om de aansprakelijkheid van vervoerders, waarop hieronder in het hoofdstuk "Specifieke opmerkingen" nader zal worden ingegaan.

2.4 Het Comité stemt in met het voorstel van de Commissie om nieuwe rechtsmiddelen te creëren waarmee mensensmokkelaars en -handelaars strenger kunnen worden bestraft, alsook met de voorgestelde harmonisering van het vreemdelingenrecht en het strafrecht, zodat alle lidstaten terzake even krachtig kunnen optreden.

2.5 Zoals het Comité heeft betoogd in zijn advies over het nieuwe Europese immigratiebeleid¹ is het zaak dat de communautaire instellingen en de lidstaten nieuwe wetgevingsinstrumenten bevorderen en hun beleid en bestuur verbeteren om te verhinderen dat illegale immigranten illegaal te werk worden gesteld. Deze noodzaak vloeit voort uit dezelfde overweging die in de Mededeling gemaakt wordt over de zgn. aanzuigende werking van illegale tewerkstelling.

¹ PB C 260 van 17-9-2001 (rapporteur: dhr. PARIZA CASTAÑOS)

2.6 In onderhavige Mededeling wordt weinig rekening gehouden met de analyse van de oorzaken van illegale immigratie die de Commissie zelf gemaakt heeft in haar van november 2000 daterende Mededeling over het communautaire immigratiebeleid². Daarin wordt erop gewezen dat de toename van illegale immigratie onder meer veroorzaakt wordt door het ontbreken van legale kanalen voor arbeidsmigratie, waarbij wordt aangegeven dat er in Europa wel vraag is naar arbeidskrachten voor bepaalde activiteiten, maar dat het met het huidige immigratiebeleid zeer moeilijk is voor arbeidsmigranten om op legale wijze de EU binnen te komen. Dit is een van de oorzaken waardoor de instroom van illegale immigranten is toegenomen en daarom moeten er nu oplossingen worden gevonden voor de situatie waarin de betrokken personen verkeren.

2.7 Aangezien het tot dusverre gevoerde restrictieve immigratiebeleid er grotendeels verantwoordelijk voor is dat er veel personen "zonder papieren" zijn, moeten de Commissie en de lidstaten overwegen hen te regulariseren, zodat zij een legale arbeidsovereenkomst kunnen krijgen.

2.8 Het Comité vindt dat er als aanvulling op een gemeenschappelijk immigratiebeleid ook een gemeenschappelijk beleid op het gebied van illegale immigratie nodig is. De Raad zou haast moeten maken met de goedkeuring van de richtlijnen inzake gezinshereniging, de status van langdurig ingezetenen en de voorwaarden voor toegang en verblijf van nieuwe immigranten. Hiermee zal de illegale immigratie aanzienlijk kunnen worden teruggedrongen.

3. Specifieke opmerkingen

3.1 Bij het analyseren van de oorzaken en het definiëren van de doelstellingen van een gemeenschappelijk immigratiebeleid moet aan onderstaande kernaspecten evenveel aandacht worden geschonken:

- de bestrijding van mensensmokkel, mensenhandel en illegale tewerkstelling;
- het openstellen van legale kanalen om migratiestromen in goede banen te leiden.

Beide aspecten dienen altijd als complementair te worden beschouwd. In deze Mededeling evenwel wordt het tweede aspect niet belicht, daar er al in andere Commissievoorstellen op wordt ingegaan. Hoe dan ook wordt benadrukt dat het vraagstuk illegale immigratie niet louter een zaak van politie en justitie is.

3.2 Illegale tewerkstelling

3.2.1 De strijd tegen illegale tewerkstelling moet worden opgevoerd. Tewerkstelling van immigranten zonder geldige papieren waarbij de wettelijk vastgestelde arbeidsvoorwaarden niet worden gerespecteerd, moet als uitbuiting worden gedefinieerd. In de Mededeling wordt de term

² Mededeling van de Commissie COM(2001) 757 def.

uitbuiting alleen gebruikt in relatie tot mensenhandel, maar volgens het Comité zou deze ook moeten worden gehanteerd wanneer het gaat om bepaalde vormen van illegale tewerkstelling.

3.2.2 Daar er nog steeds geen adequate kanalen voor legale immigratie bestaan, bieden bepaalde werkgevers in het kader van hun bedrijfsactiviteiten werk aan illegale immigranten, omdat zij geen legaal aanwezige arbeidskrachten kunnen vinden.

3.2.3 Een aantal werkgevers maakt misbruik van de positie waarin deze illegalen zich bevinden; zij buiten hen uit en laten hen werken onder omstandigheden en voor lonen waarmee alle arbeidswetten en/of cao's met voeten worden getreden. Ook zijn er wel werkgevers die als medeplichtigen samenwerken met netwerken van mensensmokkelaars.

3.2.4 Uitbuiting van werknemers moet daarom niet alleen met economische sancties worden bestraft; ook het strafrecht van de lidstaten dient hierop van toepassing te zijn.

3.2.5 Het voorstel om alle financiële opbrengsten van criminele activiteiten in verband met illegale immigratie te confisqueren, kan op goedkeuring van het Comité rekenen.

3.2.6 Om doeltreffend te kunnen verhinderen dat illegale immigranten via illegale tewerkstelling worden uitgebuit, is het zaak de sociale partners bij de bestrijding hiervan te betrekken. Vakbonden en werkgeversorganisaties dienen met de overheid samen te werken om uitbuiting van immigranten tegen te gaan. Het Comité stemt in met het voorstel van de Commissie om alle concurrentievoordelen die werkgevers van illegale werknemers genieten, teniet te doen. De door de Commissie aangekondigde richtlijn kan ertoe bijdragen dit probleem aan te pakken.

3.3 **Beloning van slachtoffers die meewerken met justitie**

3.3.1 Mensen die via illegale tewerkstelling zijn uitgebuit, dienen positief te worden benaderd. Buitenlandse werknemers die illegaal te werk zijn gesteld, moeten als slachtoffers van uitbuiting worden beschouwd wanneer zij onder extreme omstandigheden moeten werken. Bijgevolg dient te worden aangegeven dat slachtoffers van uitbuiting die met justitie meewerken aan strafrechtelijk onderzoek tegen illegale tewerkstelling, een verblijfsvergunning krijgen, net zoals ten aanzien van slachtoffers van mensenhandel is vermeld (par. 4.7.2 van de Mededeling).

3.3.2 Het Comité prijst de Commissie voor het feit dat zij in korte tijd een wetgevingsvoorstel heeft opgesteld inzake verblijfsvergunningen voor slachtoffers die bereid zijn mee te werken aan onderzoeken en strafzaken tegen hun uitbuiters.

3.4 **Sancties tegen vervoerders**

3.4.1 Het Comité herhaalt in dit advies dat het geen voorstander is van sancties tegen vervoerders van passagiers. In een ander document³ heeft het al opgemerkt dat passagiersvervoersbedrijven en hun werknemers niet aansprakelijk mogen worden gesteld voor het controleren van de reisdocumenten van passagiers, aangezien dit een beletsel kan vormen voor de uitoefening van het in internationale overeenkomsten verankerde asielrecht door asielzoekers die toegang tot het grondgebied van een EU-lidstaat willen krijgen. Reisdocumenten moeten niet gecontroleerd worden door het personeel van vervoersbedrijven, maar door specifiek opgeleide functionarissen, bv. door het netwerk van verbindingfunctionarissen dat volgens een voorstel uit de Mededeling in de herkomstlanden zou kunnen worden gevormd.

3.4.2 Ter precisering van het vorige punt zij opgemerkt dat de term "vervoerder" hier wordt opgevat als het passagiersvervoersbedrijf dat geheel en al volgens de wettelijk vastgestelde regels personen vervoert die hiervoor een vervoersbewijs hebben betaald. De term is dus niet van toepassing op goederenvervoerders die bewust op illegale wijze personen vervoeren; dergelijke praktijken zouden onder mensensmokkel moeten vallen.

3.5 **Regularisering van illegalen**

3.5.1 Een ander punt van kritiek van het Comité op de Mededeling betreft de manier waarop illegale immigranten in de EU moeten worden behandeld. In de Mededeling wordt alleen gesproken over terugkeerbeleid. Hoe noodzakelijk dit ook is, terugkeerbeleid mag niet het enige antwoord zijn op de vraag hoe met het illegalenprobleem moet worden omgegaan.

3.5.2 In het kader van de beleidscoördinatie moet de Commissie de lidstaten voorstellen na te gaan of er geen regulariseringsmaatregelen moeten worden getroffen, waarbij wel moet worden voorkomen dat illegale immigratie beschouwd kan worden als een achterdeur die naar legale immigratie leidt. Bij regularisering moet de nodige aandacht worden geschonken aan de mate waarin de betrokkenen in de samenleving en de arbeidsmarkt zijn geïntegreerd.

3.6 **Samenwerking inzake visumbeleid en grenscontroles**

3.6.1 Om legale migratiestromen in goede banen te leiden en illegale immigratie te voorkomen, is het van cruciaal belang dat met de herkomstlanden wordt samengewerkt.

3.6.2 Bij de afgifte van visa en het controleren van de buitengrenzen is het zaak dat de lidstaten samenwerken en de aangegane verplichtingen nakomen. Er dient rekening mee te worden gehouden dat de buitengrenzen van de EU in de komende jaren grote aantallen migranten te verwerken zullen krijgen.

³ Advies over de Mededeling van de Commissie over asiel, in PB C 260 van 17-9-2001 (rapporteur: dhr. MENGOZZI)

3.6.3 Coördinatie en uitwisseling van informatie tussen verbindingfunctionarissen is noodzakelijk wil er echt een gemeenschappelijk beleid van de grond komen.

3.6.4 Het Comité steunt het voorstel van de Commissie om, uitgaande van een gemeenschappelijke norm en een geharmoniseerd opleidingsprogramma, een Europese grenswacht op te zetten. Voorts zijn stappen nodig om op middellange termijn een Europese grenswachtacademie op te richten. Grenscontroles moeten worden uitgevoerd door personeel dat is opgeleid om met mensen om te gaan en dat over grondige technische kennis beschikt.

3.6.5 Van groot belang is dat derde landen financiële steun krijgen om mensensmokkel te bestrijden en migratiestromen op legale wijze in goede banen te leiden. In dit verband zijn voorlichtingscampagnes nodig om illegale immigratie te voorkomen. De sociale partners en andere maatschappelijke organisaties kunnen hieraan hun medewerking verlenen.

3.6.6 Er zij op gewezen dat de kandidaat-lidstaten voorrang moeten krijgen bij die financiële-steunverlening, aangezien voor hen overgangperioden zullen gelden alvorens er vrij verkeer voor hun werknemers zal zijn. Bovendien zullen deze landen extra moeten gaan controleren aan hun grenzen en meer moeite krijgen met het beheersen van immigratiestromen.

3.7 **Bestrijding van de georganiseerde misdaad**

3.7.1 Europol moet een grotere rol krijgen bij de opsporing en ontmanteling van criminele netwerken die zich met het smokkelen van illegale immigranten bezighouden. Het moet meer praktische bevoegdheden krijgen, waarbij ten uitvoer moet worden gelegd hetgeen in art. 30 van het EU-Verdrag is bepaald. Alles moet in het werk worden gesteld om financiële netwerken die verband houden met mensensmokkel en -handel op te sporen.

3.7.2 De Europese eenheid voor justitiële samenwerking "Eurojust" en het Europees Justitieel Netwerk (EJN) moeten harder kunnen optreden tegen de georganiseerde misdaad, witwaspraktijken en mensensmokkelnetwerken. Het EU-rechtshulpverdrag is volgens het Comité een goede zaak.

3.7.3 Raad en Commissie kunnen in de strijd tegen mensensmokkel en -handel op de steun van het Comité rekenen. Er zijn nieuwe strafrechtsbepalingen nodig om de strafmaat te verhogen. Dergelijke misdrijven zouden moeten vallen onder de gemeenschappelijke Europese ruimte op het gebied van politie en justitie, die de EU aan het tot stand brengen is, om terrorisme en georganiseerde misdaad beter te kunnen bestrijden.

3.8 Europees observatorium voor migratie

3.8.1 Het door de Commissie voorgestelde actieplan bevat positieve elementen, met name het voorstel om een Europees observatorium voor migratie op te richten dat legale en illegale migratiestromen zou kunnen volgen en vergelijkende analyses zou kunnen uitvoeren, en het voorstel om een alarmsysteem inzake illegale immigratie te ontwikkelen.

3.9 Terugkeerbeleid

3.9.1 Wat het terugkeer- en terug- en overnamebeleid betreft, vindt het Comité dat het aspect van vrijwilligheid moet worden benadrukt en dat humanitaire waarden de meeste aandacht verdienen. EU-lidstaten mogen geen terug- en overnameovereenkomsten sluiten met derde landen waar grote politieke instabiliteit heerst en mensenrechten met voeten worden getreden. Het Comité zal het Groenboek over het communautaire terugkeerbeleid zorgvuldig onder de loep nemen.

4. Slotopmerkingen

4.1 Het Comité neemt met voldoening kennis van het voorstel van de Commissie om het maatschappelijk middenveld te betrekken bij de maatregelen om illegale immigratie te voorkomen en te bestrijden. Ook het Europees Economisch en Sociaal Comité kan een bijdrage tot het formuleren van het voorgestelde actieplan leveren.

4.2 In het gemeenschappelijke beleid ter voorkoming van illegale immigratie moeten alle factoren die aan dit verschijnsel ten grondslag liggen in aanmerking worden genomen. Beleidsmaatregelen op het gebied van politie en justitie zijn noodzakelijk, maar volstaan op zich niet om illegale immigratie een halt toe te roepen.

4.3 Het Comité verzoekt de Raad meer spoed te zetten achter en meer verantwoordelijkheid te tonen bij de behandeling van de wetgevingsvoorstellen inzake immigratie en

asiel. De huidige achterstand bij de afhandeling van de voorstellen van de Commissie bemoeilijkt het beheersen van de migratiestromen via legale kanalen.

Brussel, 25 april 2002

De voorzitter
van het
Economisch en Sociaal Comité

De secretaris-generaal
van het
Economisch en Sociaal Comité

G. FRERICHS

P. VENTURINI
